

“รางวัล 7 มกรา”: กวีนิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการฆ่าล้าง เผ่าพันธุ์เท่านั้นหรือ? 7th January Prize: Is It Only Genocide Poetry?

ชาญชัย คงเพ็ชรธรรม
Chanchai Khongphianthum

บทคัดย่อ

สมาคมนักเขียนเขมรได้จัดการประกวดกวีนิพนธ์รางวัล “7 มกรา” ครั้งที่ 1 ขึ้นในปี ค.ศ.1996 ผลการตัดสินปรากฏว่า เรื่องอีกาบินไปแล้ว ของเยียง สุกุณี ได้รับรางวัลชนะเลิศ เรื่องแดนสวรรค์ในความฝัน ของแวน ชน ได้รับรางวัลที่ 2 และเรื่องชีวิตไร้ความหมายในระบอบปีศาจ ของชิน โตจ ได้รับรางวัลที่ 3

กวีนิพนธ์รางวัล 7 มกรา ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากจะเป็นวรรณกรรมที่บันทึกเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่เกิดขึ้นในกัมพูชา ระหว่างปี ค.ศ.1975-1979 แล้ว กวีนิพนธ์รางวัล 7 มกรา ยังเป็นเครื่องมือทางการเมืองของสุน เซน ซึ่งเป็นผู้อุปถัมภ์การจัดการประกวดอีกด้วย เห็นได้จากการสร้างภาพแทนเขมรแดงให้เป็นตัวละครที่สืดร้ายกาจ การชื่นชมเวียดนามในฐานะมหามิตร และการสวมบทบาทผู้อุปถัมภ์ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติของสุน เซน ล้วนแต่ช่วยเพิ่มคะแนนนิยมในทางการเมืองให้แก่สุน เซนทั้งสิ้น

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต เรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์กวีนิพนธ์เขมรที่เกี่ยวข้องกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์” (An Analytical Study of Cambodian Genocide Poetry) ผู้วิจัยขอมอบงานวิจัยนี้ต่างสุคนธมาลาเป็นอาจารย์บูชาแด่ ผศ.ดร. อรรวรรณ บุญยฤทธิ์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ. ดร. ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์

ภาพ : กวีนิพนธ์ที่ได้รับรางวัล 7 มกรา ทั้ง 3 เล่ม

Abstract

The 7 January Literary Competition was first held by the Khmer Writers' Association in 1996. The first prize winner was Yiang Sakunee, who wrote 'The Crow Has Gone.' The second prize was awarded to Van Sun, who wrote 'Dream Paradise' and the third prize was given to Sin Touch, who wrote 'Meaningless Life under the Devil's System.'

Not only did the 7 January Prize serve as poetry that recorded the Cambodian Genocide that took place during 1975-1979, it also served as a political tool for Hun Sen, the award's patron. This is because in this poetry, the Khmer Rouge was personified as a villain, whereas Vietnam was admired as a great partner, and Hun Sen was portrayed as a significant cultural patron, which helped him draw political admiration from Cambodians.

บทนำ

วันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 กองทัพเขมรแดง² บุกเข้ายึดกรุงพนมเปญ ได้สำเร็จ โค่นล้มรัฐบาลของจอมพลลอน นอล ลง แล้วสถาปนา “รัฐบาลสหภาพประชาชนติ๊กพูชา” ขึ้นบริหารประเทศ โดยมีสมเด็จนโรดม สีหนุ ทรงดำรงตำแหน่งประมุขรัฐ และนายเขี้ยว สำนั พัน ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และผู้บัญชาการทหารสูงสุด ต่อมาในวันที่ 5 มกราคม ค.ศ.1976 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และกำหนดชื่อประเทศอย่างเป็นทางการว่า “กัมพูชาประชาธิปไตย” (ธี อัมบุรี, 2007 : 25)

หลังจากนั้น 1 ปี สมเด็จนโรดม สีหนุ ได้ประกาศลาออกจากตำแหน่งประมุขรัฐ และยกเลิกรัฐบาลดังกล่าว (ธีระ นุชเปี่ยม, 2534 : 110) เพราะเหตุที่เขมรแดงใช้พระองค์เป็นหุ่นเชิด เพื่อให้นานาชาติรับรองเท่านั้น มิได้ให้อำนาจบริหารประเทศในกิจการใดๆ แต่พระองค์เลย ต่อมาสภาผู้แทนราษฎรจึงลงมติให้นายเขี้ยว สำนั พัน ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี และให้พอล พต ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

² “เขมรแดง” เป็นชื่อที่สมเด็จนโรดม สีหนุใช้ตรัสเรียกกลุ่มฝ่ายซ้ายในกัมพูชา ซึ่งมีจุดกำเนิดมาจากขบวนการชาตินิยมที่เคลื่อนไหวเรียกร้องเอกราชจากฝรั่งเศส ต่อมาได้กลายมาเป็นกลุ่มการเมืองซึ่งดำเนินนโยบายตามแนวทางสังคมนิยม

เขมรแดงได้นำทฤษฎี “การก้าวกระโดดครั้งที่ยิ่งใหญ่ที่สุด” (The Great leap Forward) ของประธานาธิบดีเหมา เจ๋อตงของจีนมาใช้ในการบริหารประเทศ เปลี่ยนประเทศให้กลายเป็นสังคมเกษตรกรรมแบบพึ่งพาตนเอง ยกเลิกระบบเงินตรา มุ่งพัฒนาประเทศให้เป็นชุมชนสหกรณ์ในอนาคต การกลับไปเริ่มต้นที่คริสต์ศักราช ที่ศูนย์ (Cambodia Year Zero) ทำให้ประวัติศาสตร์กัมพูชา ซึ่งมีอายุยาวนานกว่า 2 พันปีต้องพังพินาศลง กลไกต่างๆ ทางสังคมหยุดนิ่ง ไม่มีศาสนา ไม่มีโรงเรียน ไม่มีตลาด ที่น่าเสียดายที่สุดคือ สรรพตาราต่างๆ ที่เก็บรักษาไว้ตามห้องสมุด ถูกทำลายจนแทบไม่มีเหลือ ทั้งนี้เพื่อให้การเริ่มต้นประวัติศาสตร์ขึ้นใหม่เป็นไปอย่างสมบูรณ์ (David P. Chandler, พรรณงาม เกษรธรรมสาร สดใส ชันติวรวงศ์ และวงศ์เดือน นาราจักร์ ผู้แปล, 2534 : 329)

รัฐบาลเขมรแดง หรือ “องค์กร” ได้อพยพประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงพนมเปญออกไปอยู่ตามจังหวัดต่างๆ และเรียกประชาชนกลุ่มนี้ว่า “ประชาชนใหม่” องค์กรถือว่าประชาชนกลุ่มนี้เป็น “พวกกาฝาก” ที่ “เก็บไว้ก็ไม่ได้ทำไร ถอนทิ้งไปก็ไม่ขาดทุน” คนกลุ่มนี้มีชีวิตเหมือนถูกจองจำ (deposit people) ถูกเขมรแดงบังคับให้ทำงานหนัก ได้รับการปันส่วนอาหารเพียงเล็กน้อย คือ มีข้าวบริโภคเพียง 150 กรัม/คน/วัน หรือน้อยกว่านั้น (Ben Kiernan, 1995 :163) ไม่ได้การรักษาบริการทางด้านสาธารณสุขที่ดี (ธี อัญญะ, 2007 : 37–38) นอกจากนี้ เขมรแดงยังได้สังหารบรรดาข้าราชการในสมัยสาธารณรัฐกัมพูชา รวมทั้งครอบครัว ปัญญาชน และชนชาติต่างๆ รวมทั้งชนกลุ่มน้อย เช่น เวียดนาม จาม พนอง ฯลฯ อย่างโหดเหี้ยมอำมหิต (สังฆะธรรมะวิธ-ผู้ประพันธ์และเรียบเรียง, 2000 : 46) สันนิษฐานว่า ในช่วงเวลา 3 ปี 8 เดือน 20 วัน ที่เขมรแดงปกครองประเทศอยู่นั้น มีประชาชนเขมรผู้บริสุทธิ์ต้องจบชีวิตลงประมาณ 1,671,000 คน (Ben Kiernan, 1995 : 458)

วันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 1979 กองทัพเวียดนามได้เคลื่อนเข้ามายังกรุงพนมเปญ และขับไล่กองกำลังเขมรแดงออกไปอยู่บริเวณชายแดนกัมพูชา-ไทย (Vickery, 1999 : 189) รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนกัมพูชาได้จัดตั้งขึ้น โดยมีเวียดนามให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ ด้วยวิธีการกองกำลังทหารไว้ในกัมพูชา และจัดตั้งสภาปฏิวัติประชาชน

กัมพูชาขึ้น (The Kampuchean People's Revolutionary Council : KPRC) มี เอง สำริน ซึ่งเป็นอดีตเขมรแดงซึ่งแปรพักตร์ไปเข้าร่วมกับเวียดนาม ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีบริหารปกครองประเทศ (กลุ่มอดีตเขมรแดงนี้ยังประกอบด้วย เจีย ชิม และฮุน เซน เป็นต้น) แปน สวัสดิ์ ธิ ซึ่งเป็นกลุ่มเขมรเวียดนามห์ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (กลุ่มเขมรเวียดนามห์ คือ สมาชิกพรรคประชาชนปฏิวัติ กัมพูชาที่หลบเข้าไปอยู่ในเวียดนามหลังข้อตกลงเจนีวา ค.ศ.1954 ได้แก่ แปน สวัสดิ์ ธิ จัน ซี เจีย สด และรส สมัย) นอกจากนี้ ยังมีพวกที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การปกครองของเขมรแดงอย่าง เตีย บัญ และชาย ภูทอง เข้าร่วมกับรัฐบาล สถาปนาปฏิวัติประชาชนกัมพูชา (ธิปดี บัวคำศรี, 2547 : 133)

แปน สวัสดิ์ ธิ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอยู่ได้ 6 เดือนก็ต้องถูกปลดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเวียดนามเห็นว่าขาดความจงรักภักดี ต่อมาเวียดนาม ได้เลือก จัน ซี ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ต่อมาไม่นาน จัน ซี ได้ล้มป่วยลงด้วย โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว และเสียชีวิตลงในที่สุด เวียดนามจึงได้เลือกฮุน เซนขึ้นมาดำรง ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในปี ค.ศ.1985 ขณะนั้นเขามีอายุได้เพียง 33 ปี (รุ่งมณี เมฆโสภณ, 2551 : 159-163)

ปัญหาที่รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนกัมพูชาประสบอยู่ คือ การกดดันจาก กลุ่มการเมืองฝ่ายตรงข้าม 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโมลินากา (Mouvement de Liberation National du Kampuchea- MOLINAKA) ของสมเด็จจันโรตม สีหนุซึ่งร่วมมือกับ กลุ่มเขมรแดง และกลุ่มเขมรอิสระของอดีตนายกรัฐมนตรีฮอน ซานนซึ่งร่วมกัน จัดตั้งรัฐบาลผสมขึ้น เพื่อต่อต้านรัฐบาลหุ่นของเวียดนาม โดยเรียกรัฐบาลพลัดถิ่น ชุดนี้ว่า "รัฐบาลผสมกัมพูชาประชาธิปไตย" (The Coalition Government of Democratic Kampuchea) ทำให้เกิดปัญหาสงครามการเมืองที่ยืดเยื้อตลอดช่วง ทศวรรษ 1980 (ภูวดล ทรงประเสริฐ, 2535 : 125-126) เนื่องจากรัฐบาลผสม กัมพูชาประชาธิปไตยเป็นที่ยอมรับในเวทีโลกมากกว่ารัฐบาลสาธารณรัฐประชาชน กัมพูชา โดยได้รับที่นั่งในองค์การสหประชาชาติ มีประเทศมหาอำนาจ ได้แก่ จีน และสหรัฐอเมริกาคอยให้การสนับสนุน เนื่องจากทั้ง 2 ประเทศต้องการที่จะลงโทษ เวียดนามที่บุกรุกกัมพูชา ส่วนประเทศในอาเซียนที่ให้การสนับสนุนรัฐบาลดังกล่าว

ได้แก่ ประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ ซึ่งทั้ง 2 ประเทศมีนโยบายต่อต้านคอมมิวนิสต์ และฝึกฝืนจีน (David P. Chandler, พรรณงาม เงาธรรมสาร สดใส ชันติวรพงศ์ และวงศ์เดือน นาราสัจจ์ ผู้แปล, 2534 : 364)

สาธารณรัฐประชาชนกัมพูชาได้ดีแผ่และเผยแพร่ภาพโศกนาฏกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ.1975-1979 ไปทั่วโลก มีการตั้งถุกดวลแสดงให้เป็น “พิพิภฏณฐ์” แห่งการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์” ขึ้น (David P. Chandler, พรรณงาม เงาธรรมสาร สดใส ชันติวรพงศ์ และวงศ์เดือน นาราสัจจ์ ผู้แปล, 2534 : 363) เพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่เวียดนาม ที่ยกกองทัพเข้ามาในกัมพูชา ในระยะแรกชาวเขมรขึ้นชมเวียดนาม เพราะเวียดนามทำให้สมัยกัมพูชาประชาธิปไตยสิ้นสุดลง ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพขึ้นอีกครั้ง นอกจากนี้ ยังทำให้ระบบเงินตรา การศึกษา ศาสนา รวมทั้งกลไกทางสังคมอื่นๆ ได้รับการฟื้นฟูขึ้น แต่ต่อมาในช่วงกลางทศวรรษ 1980 ทหารเวียดนามกลับทำให้ชาวเขมรชิงชัง เนื่องจากพฤติกรรมปล้น ฆ่า ทำลายข้าวของ ช่มชืนหญิงชาวบ้าน โดยทหารเหล่านี้อ้างว่า เป็นภารกิจการทำลายล้างเขมรแดง (เขียนธีระวิทย์ และสุณัย ผาสุก, 2543 : 113)

สงครามการเมืองที่ยืดเยื้อยาวนานมานานนับสิบปีคลี่คลายลง เนื่องจากเวียดนามล้มเลิกนโยบายดั้งเดิมที่จะสร้างสหพันธรัฐอินโดจีน โดยการทำการกัมพูชาให้เป็นเวียดนาม (Vietnamization) ซึ่งเวียดนามได้ตัดสินใจถอนกองกำลังทหารของตนออกจากกัมพูชา รวมทั้งการที่สงครามเย็นสิ้นสุดลงในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1992 ทำให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติมีมติจัดตั้งองค์การบริหารชั่วคราวแห่งสหประชาชาติขึ้นในกัมพูชา (UN-Transitional Authority in Cambodia หรือ UNTAC) ดำเนินการจัดการเลือกตั้งในกัมพูชาในเดือนพฤษภาคมปี ค.ศ.1993

ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า พรรคฟุนซินเปค (Front Uni Naional pour un Cambodge Independent, Neutre, Pacifique, et Coorératif-FUNCINPEC) ของสมเด็จนโรดม รณฤทธิ์ได้รับการเลือกตั้งเข้ามามากที่สุด ขณะที่พรรคประชาชนกัมพูชา (Cambodian People's Party)³ ของฮุน เซนเพียง 7 ที่นั่ง เมื่อพรรคประชาชน

³ เดิมชื่อพรรคประชาชนปฏิวัติกัมพูชา (Kampuchean People's Revolutionary Party) และเปลี่ยนเป็นชื่อพรรคประชาชนกัมพูชาในเดือนตุลาคม ปีค.ศ.1991

กัมพูชาปฏิเสธผลการเลือกตั้งดังกล่าว ทำให้พรรคพุนชินเปคไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ นอกจากนี้ พรรคประชาชนกัมพูชาได้พยายามดำเนินกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อขอเข้ามามีส่วนร่วมในอำนาจการปกครอง จนในที่สุดสภาสูงสุดแห่งชาติ ซึ่งมี สมเด็จพระนโรดม สีหนุเป็นประธาน และองค์การบริหารชั่วคราวแห่งสหประชาชาติได้ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งรัฐบาลผสมขึ้น (เขียน ชีระวิทย์ และสุณัย ผาสุก, 2543 : 138) โดยมีสมเด็จพระนโรดม รณฤทธิ์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 1⁴ และฮุน เซน ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 2 ถือเป็นประเทศแรกในโลกที่มีนายกรัฐมนตรี 2 คนในคราวเดียวกัน

พรรคประชาชนกัมพูชาดำเนินนโยบายทางการเมือง โดยสนับสนุน โครงการพัฒนาต่างๆ ในชนบทอย่างต่อเนื่อง เช่น การสร้างโรงเรียน ชลประทาน และ โรงพยาบาล ทำให้คะแนนนิยมของฮุน เซนเพิ่มขึ้น ตรงข้ามกับพรรคพุนชินเปค ที่ไม่พยายามเข้าถึงประชาชนรากหญ้า ทำให้คะแนนนิยมในสมเด็จพระนโรดม รณฤทธิ์ ลดลง นอกจากนี้ พรรคประชาชนกัมพูชายังใช้วิธีการบ่อนทำลายอำนาจของสมเด็จพระนโรดม รณฤทธิ์ โดยสนับสนุนสมาชิกพรรคพุนชินเปคที่ไม่พอใจสมเด็จพระนโรดม รณฤทธิ์ ให้แยกตัวออกไปตั้งพรรคการเมืองใหม่ (เขียน ชีระวิทย์ และสุณัย ผาสุก, 2543 : 142 - 143)

ส่วนสมเด็จพระนโรดม รณฤทธิ์พยายามแก้เกมทางการเมือง โดยทรงใช้ กลยุทธ์ที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้วในการหาเสียงเลือกตั้งในปี ค.ศ.1993 ทรง ย้ำถึงบทบาทของพระองค์ที่ต่อต้านอิทธิพลของเวียดนาม ทรงโจมตีฮุน เซนอย่าง รุนแรงในกรณีที่ฮุน เซน ประกาศให้วันที่ 7 มกราคม ของทุกปีเป็นวันสำคัญของชาติ เพื่อระลึกถึงเหตุการณ์ที่เวียดนามยกกองทัพเข้ามาปลดปล่อยประเทศให้รอดพ้น จากการปกครองของเขมรแดง (เขียน ชีระวิทย์ และสุณัย ผาสุก, 2543 : 142)

⁴ สมเด็จพระนโรดม รณฤทธิ์ เป็นพระโอรสในสมเด็จพระนโรดม สีหนุ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก และเป็นอาจารย์สอนหนังสืออยู่ที่มหาวิทยาลัยฝรั่งเศส (French University) พระองค์ทรงเป็นริ้วแรงสำคัญของพระบิดา คือ สมเด็จพระนโรดม สีหนุ ในการต่อต้านเอง สำริน ดูที่ Harish C. Mehta. *Cambodia Silenced: The Press Under Six Regimes*, xvii.

วันที่ 24 กันยายน ค.ศ.1993 มีการเปลี่ยนชื่อประเทศเป็นพระราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia) พร้อมทั้งประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่ เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ต่อมาในปี ค.ศ.1994 เขมรแดงแตกออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายแรกเขียว สัมพันธ์ (รวมทั้งพล พต) ไปเข้ากับกลุ่มของเจ้านโรดม รณฤทธิ์ หัวหน้าพรรคฟุนซินเปค ส่วนเอียง สารีไปเข้ากับกลุ่มของฮุน เซน หัวหน้าพรรคประชาชนกัมพูชา (Cambodian People's Party-CPP)⁵ ทั้ง 2 พรรคต่างแข่งขันกันอย่างหนัก ในการสร้างพันธมิตร หาแนวร่วมกลุ่มต่างๆ เพื่อเสริมสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

วันที่ 5 กรกฎาคม ค.ศ.1997 ฮุน เซน ส่งกองกำลังทหารเข้าโจมตีสำนักงานใหญ่ของพรรคฟุนซินเปคอย่างหนัก โดยกล่าวหาว่า สมเด็จเจ้านโรดม รณฤทธิ์ สมคบกับเขมรแดง และนำอาวุธสงครามเข้ามาในประเทศ เพื่อพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมือง จึงสมควรปลดสมเด็จเจ้านโรดม รณฤทธิ์ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 1 เป็นผลให้สมเด็จเจ้านโรดม รณฤทธิ์ต้องลี้ภัยไปนอกประเทศ พร้อมกับบุคคลสำคัญทางการเมืองในพรรคฟุนซินเปค รวมทั้งสมเด็จเจ้านโรดม รณฤทธิ์ (เขียน วีระวิทย์ และสุณัย ผาสุก, 2543 : 144)

ปี ค.ศ.1998 มีการเลือกตั้งระดับประเทศอีกครั้ง ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า พรรคประชาชนกัมพูชาได้รับเสียงข้างมากในสภา ตามด้วยพรรคฟุนซินเปค และพรรคสมเด็จเจ้านโรดม รณฤทธิ์ ทำให้ฮุน เซนขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแต่เพียงผู้เดียว

เป็นที่น่าสังเกตว่า 1 ปี ก่อนที่ฮุน เซนจะทำรัฐประหารสมเด็จเจ้านโรดม รณฤทธิ์ ในปี ค.ศ.1997 นั้น เขาได้สนับสนุนทางด้านทุนทรัพย์ให้แก่สมาคมนักเขียนเขมร (สมาคมกวีนิพนธ์) เพื่อให้จัดการประกวดวรรณกรรมรางวัล “7 มกรา” ขึ้นในปี ค.ศ.1996 และต่อมาในปี ค.ศ.1998 ซึ่งประเทศกัมพูชาจัดให้มีการเลือกตั้งสภานิติบัญญัติ ฮุน เซนได้สนับสนุนทุนทรัพย์ให้สมาคมนักเขียนเขมรจัดประกวดรางวัล “7 มกรา”

⁵ พรรคประชาชนปฏิวัติกัมพูชา (Kampuchean People's Revolutionary Party) เปลี่ยนชื่อเป็น พรรคประชาชนกัมพูชา (Cambodian People's Party) ภายหลังจากการประชุมสมัชชาพรรคเมื่อวันที่ 17-18 ตุลาคม ค.ศ. 1991

ขึ้นอีกเป็นครั้งที่ 2 ซึ่งถือเป็นปีสุดท้ายที่ทางสมาคม ฯ จัดให้มีการประกวดวรรณกรรม เพื่อชิงรางวัลดังกล่าว และสนับสนุนให้มีการจัดพิมพ์ผลงานที่ได้รับรางวัล 7 มกราคม ครั้งที่ 1 อีกด้วย เมื่อพิจารณาโดยอาศัยมิติด้านเวลาทางประวัติศาสตร์จะเห็นได้ว่า “รางวัล 7 มกราคม” อาจมิได้เป็นเพียงแค่รางวัลวรรณกรรมธรรมดาๆ หากแต่น่าจะมีวัตถุประสงค์ทางการเมืองแอบแฝงอยู่ด้วย ? เพื่อพิสูจน์ว่า กวีนิพนธ์ 7 มกราคมเป็นเครื่องมือทางการเมืองจริงหรือไม่นั้น จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณาในส่วนของตัวบทประกอบด้วย ดังนี้

รางวัล 7 มกราคม : เครื่องมือในการสร้างอำนาจและความชอบธรรมทางการเมือง

ปี ค.ศ.1995 สมเด็จพระรัตนโกสินทรอุททามภิเษก ๖๐ ปี มีการจัดประกวดผลงานวรรณกรรม “รางวัลพระสิหนุราช” ขึ้น โดยมีสมาคมนักเขียนเขมรเป็นผู้รับผิดชอบแบ่งการประกวดออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ นวนิยาย และกวีนิพนธ์ สมเด็จพระรัตนโกสินทรอุททามภิเษกสำคัญในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ มาตั้งแต่ช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 - กลางทศวรรษที่ 1960 แล้ว (เชิดชาย บุตดี, 2552 : 112) และต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เป็นไปได้ว่า พระองค์มีพระประสงค์ที่จะให้ประชาชนภาคภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นชาวกัมพูชา ซึ่งเป็นชนชาติเก่าแก่ สามารถสร้างสรรค์อารยธรรมอันยิ่งใหญ่ ภายใต้การนำของสถาบันกษัตริย์อันเกรียงไกร

เนื้อหาของกวีนิพนธ์รางวัล “พระสิหนุราช” มีแบบเรื่องที่หลากหลาย เช่น แนวสัจนิยม แนวคำสอน แนวสตรีนิยม เป็นต้น ทว่ากวีก็ไม่สามารถที่จะสรรเสริญสมเด็จพระรัตนโกสินทรอุททามภิเษกที่ทรงเป็นผู้สนับสนุนการประกวดดังกล่าว เช่น กวีนิพนธ์เรื่อง ละครชีวิต (លក្ខន្តិក) ของ ปลอด ปิเชย (ម៉ួន ធីន) ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศ ในปี ค.ศ.1995 มีเนื้อหาบางตอน (ซึ่งแทรกเข้ามาโดยไม่จำเป็น สามารถตัดทิ้งได้) กล่าวสดุดีสมเด็จพระรัตนโกสินทรอุททามภิเษก ในฐานะอัศวิน โดยเฉพาะในด้านภาพยนตร์ แม้ว่าชาวตะวันตกบางคนจะมองว่า สมเด็จพระรัตนโกสินทรอุททามภิเษกสร้างแต่ภาพยนตร์ชั้นเลวก็ตาม (เชิดชาย บุตดี, 2009 : 100)

ปี ค.ศ.1996 ฮุน เซนได้อุปถัมภ์การจัดการประกวดผลงานวรรณกรรมขึ้น บ้าง เช่นเดียวกับสมเด็จพระรัตนวชิรมุนี โดยมีสมาคมนักเขียนเขมรเป็นผู้รับผิดชอบ ใช้ชื่อว่า “รางวัล 7 มกรา” โดยให้รางวัลแก่ผลงานที่กล่าวประณามการกระทำ อันโหดร้ายของเขมรแดง ยกย่องเวียดนามในฐานะมหามิตร สอดคล้องกับชื่อรางวัล และวัตถุประสงค์ของผู้ให้รางวัลที่ประสงค์ให้วันที่ 7 มกราคมของทุกปี ซึ่งเป็นวันที่ รำลึกถึงชัยชนะอันยิ่งใหญ่ที่กองทัพเวียดนามสามารถปลดปล่อยประเทศให้รอดพ้น จากเงื้อมมือของเขมรแดงได้สำเร็จ จึงอาจกล่าวได้ว่าผลงานที่ได้รับรางวัล 7 มกรา มีแบบเรื่องเพียงแบบเดียว คือ เป็นแบบเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์

ผลงานที่ได้รับรางวัลในปี ค.ศ. 1996 ประเภทกวีนิพนธ์ รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เรื่อง **อีกาบินไปแล้ว** (ខ្ញុំគេហើយ) ของเยียง สุกุณี (យ៉ាង សុគុណី) รางวัลที่ 2 ได้แก่ เรื่อง **แดนสวรรค์ในความฝัน** (ប្រទេសស្ថិតនៅក្នុងស្នេហា) ของแวน ชน (แวน สุน) และรางวัลที่ 3 ได้แก่ เรื่อง **ชีวิตไร้ความหมายในรอบปีศาจ** (ជីវិតគ្មានន័យក្នុងរយៈពេលមួយ) ของชิน โตจ (ชิน สุน) ผลงานทั้ง 3 เรื่องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในปี ค.ศ.1998 โดยฮุน เซนอุปถัมภ์ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ จัดพิมพ์ทั้งหมด

ปี ค.ศ.1998 สมาคมนักเขียนเขมรได้จัดประกวดวรรณกรรม “รางวัล 7 มกรา” ขึ้นเป็นครั้งที่ 2 ผลงานที่ได้รับรางวัล ประเภทกวีนิพนธ์ ชนะเลิศ ได้แก่ เรื่อง **น้ำมนต์มกรา** (ទឹកម្លប់កក្កដា) ของสม สุภารินทร์ (สม สุนทรวิธ) รางวัลที่ 2 เรื่อง **นาวากัมพูชา** (នាវាកម្ពុជា) ของปิว พิสิฐวิธ (ปิว ธิส) และรางวัลที่ 3 ได้แก่เรื่อง **วิจิตรนารี** (វិទិត្រនារី) ของอิน สุนทร (อิน สุนทร) ทั้ง 3 เรื่องไม่ได้รับการตีพิมพ์ อีกทั้งทางสมาคมนักเขียนเขมรก็ไม่ได้เก็บรักษาต้นฉบับเอาไว้ด้วย (จึงจะไม่นำมากล่าวถึงในบทความชิ้นนี้) ถือเป็นปีสุดท้ายที่มีการจัดประกวดกวีนิพนธ์ รางวัล 7 มกรา

เนื้อหาของกวีนิพนธ์รางวัล 7 มกรา กล่าวถึงการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในกัมพูชา ที่เกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ.1975 -1979 ซึ่งถ้ามองแบบนักวิจารณ์สายแนวประวัติศาสตร์ (new historicism) แล้ว จะเห็นได้ว่า กวีนิพนธ์เหล่านี้มิใช่ผลิตผลของประวัติศาสตร์ แต่เพียงอย่างเดียว ทว่ายังได้มีส่วนสร้างประวัติศาสตร์ขึ้นด้วย (นพพร ประชากุล,

2552 : 430) เพราะเหตุที่ วรรณกรรมไม่สามารถสะท้อนภาพสังคม (reflection) ที่เป็นจริงได้ทั้งหมด เหมือนขณะที่เราส่องกระจก แล้วเกิดภาพที่เหมือนกันกับตัวเราทุกประการปรากฏอยู่ในกระจกนั้น หากแต่วรรณกรรมได้ผ่านขั้นตอนของการคิดสรร จัดกลุ่มเรียงลำดับความสำคัญ และตีความใหม่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้นภาพที่ออกมาจึงมิใช่ภาพสะท้อน แต่เป็นภาพแทน (representation) ที่กวีสร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์บางประการ เช่น วัตถุประสงค์ทางการเมือง

1. กวีนิพนธ์รางวัล 7 มกรา : ประวัติศาสตร์ที่สร้างขึ้นใหม่

กวีนิพนธ์เขมรรางวัล 7 มกราทั้ง 3 เรื่อง เป็นงานวรรณกรรมที่บันทึกเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในเขมรไว้อย่างละเอียด เป็นประวัติศาสตร์ส่วนบุคคลที่ผู้เขียนเลือกที่จะ“เล่า” และ “ไม่เล่า” ในบางเรื่อง มีการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้ลึกซึ้งกว้างไกลเขียนประเภทประวัติศาสตร์นิพนธ์ ด้วยเหตุที่กวีนิพนธ์เต็มไปด้วยอรรถาธิบายทางวรรณศิลป์ จึงทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สะเทือนใจอย่างลึกซึ้ง และดื่มด่ำกับ “สุนทรียะแห่งความอำมหิต” (the esthetics of atrocity) ได้เต็มที่ และนี่คือสิ่งที่เรียกว่า “พลาณภาพแห่งวรรณกรรม”

กวีนิพนธ์เขมรที่เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ได้นำเสนอภาพแทนของเขมรแดง ซึ่งเป็นตัวละครปรปักษ์ (antagonist) และประชาชนใหม่ซึ่งเป็นตัวละครเอก (protagonist) ไว้ ดังนี้

1.1 ภาพแทนเขมรแดงในกวีนิพนธ์รางวัล 7 มกรา

อัตลักษณ์ (identity) ของเขมรแดงที่ปรากฏในกวีนิพนธ์รางวัล 7 มกราทั้ง 3 เรื่องมีดังนี้ คือ เขมรแดงมีภาพลักษณ์ภายนอกที่น่ากลัว เขมรแดงมีจิตใจที่โหดเหี้ยมเกินกว่ามนุษย์ธรรมดา และเขมรแดงเป็นพวกโง่เขลา

ก. เขมรแดงมีภาพลักษณ์ภายนอกที่น่ากลัว

รูปลักษณ์ภายนอกเป็นส่วนที่เห็นได้ง่ายที่สุด ได้แก่ รูปร่างหน้าตา การแต่งกาย กิริยาท่าทาง เป็นต้น กวีนิพนธ์เรื่อง **ชีวิตไร้ความหมายในระบอบปีศาจ** ได้กล่าวถึงเครื่องแบบ รวมทั้งกิริยาท่าทางของทหารเขมรแดง ดังนี้

เอามารูเอ

กสิขูเอ

บ่งกูยา

บุคบาสุท

ญายกัเอ็ช

ไศยบับุช

<u>ตาก់ใส่ลูกเสี</u>	<u>ตึกช่อสูง</u>	<u>เข้าแบบบุษ</u>
<u>สีส้มใส่</u>	<u>รูมีเฒ่า</u>	<u>ตาสูง</u>

(อิทธิพลของวรรณคดี, 1998 : 6)

เสื้อผ้าดำ	หมวกทหารดำ	ผูกผ้าขาวม้า
กิริยาหาญกล้า	สะพายปืน	กระสุนเตรียมพร้อม
สวมรองเท้า	ยางรถยนต์	ตามระเบียบ
แผ่นดินทั้งหมด	ต้องปฏิวัติ	เป็นสภาพ

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

กวีบรรยายภาพของทหารเขมรแดงไว้อย่างน่าเกรงขาม คือ สวมเสื้อผ้าสีดำ (สีดำเป็นสีที่ง่ายต่อการอำพรางกาย ในทางสัญลักษณ์สีดำเป็นสีแห่งความชั่วร้าย และความตาย) ทำให้เขมรแดงได้รับการขนานนามว่า “อีกาดำ” ทหารเขมรแดงใช้ผ้าขาวม้าพันคอ สะพายปืนอยู่ตลอดเวลา และสวมรองเท้าที่ทำจากยางรถยนต์

กวีนิพนธ์เรื่องแดนสวรรค์ในความฝันกล่าวถึง รูปลักษณะภายนอกของเขมรแดงว่า

<u>เรอธรม</u>	<u>เสื้อสีชมพู</u>
<u>ก็เก็บเก็บ</u>	<u>เขี้ยวเขี้ยว</u>

(วรรณคดี, 1998 : 37)

ข้างแรมพันราตรี	ดำเงาพวยพุ่งดุจยักษ์
ปืนถือแนบอกพัก	เห็นกลั้วน้ำสันทัดร้อนอ้าว

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

กวีใช้ภาพพจน์อุปมาเปรียบเทียบเขมรแดงว่ามีรูปร่างใหญ่โต ท่าทางน่าเกรงขาม ขนหนวดห้วนเหมือนยักษ์ร้าย นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า กวีใช้ภาพพจน์อุปมาลักษณะเปรียบเทียบเขมรแดงว่าเป็นปีศาจ (ปีศาจ) เสือ (เสือ) ที่ดุร้าย เป็นปลิง (ปลิง) ที่คอยดูดเลือดชาวเขมรกินเป็นอาหาร รวบรวมว่าเขมรแดงไม่ใช่มนุษย์ แต่เป็นอมมนุษย์ และสัตว์ที่น่ากลัว ทำให้ผู้อ่านเชื่อว่าเขมรแดงเป็นคนไม่ดี และไม่ควรไว้วางใจ ทั้งที่ภาพถ่ายทหารเขมรแดงจากเอกสารทางประวัติศาสตร์นั้นก็เหมือนกับชาวนา ชาวไร่เขมรธรรมดาทั่วไป ไม่ได้น่าเกลียด น่ากลัวอย่างที่กวีได้

พรรณนาไว้ นอกจากนี้ในนวนิยายเรื่อง “เงาของผี” (ประยูรธรรมา) ของ เฮง สุปันนา (เหงอ สุรอนันต์) ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดวรรณกรรมบันทึกประวัติศาสตร์สมัยกัมพูชาประชาธิปไตย ในปี ค.ศ.2004 กล่าวถึงทหารเขมรแดงว่าเป็นเพียงเด็กหนุ่ม (ที่อาศัยอยู่ในชนบท) เท่านั้นเอง⁶

ข. เขมรแดงมีจิตใจที่โหดเหี้ยมเกินกว่ามนุษย์ธรรมดา

กวีจึงใจสร้างตัวละครเขมรแดงให้มีจิตใจโหดเหี้ยมผิดมนุษย์ธรรมดา โดยอธิบายว่าลักษณะดังกล่าวเป็นธรรมชาติที่มีมาแต่กำเนิดของพวกเขาเขมรแดง กวีนิพนธ์เรื่อง **อีกาบินไปแล้ว** ได้สะท้อนภาพความโหดเหี้ยมเกินกว่ามนุษย์ธรรมดาของกลุ่มเขมรแดง เห็นได้จากวิธีการลงโทษที่เขมรแดงใช้ในสมัยนั้น ดังนี้

ผูกเสาฆ้องประจาน	วิธีประหาร	ฆ่าประหาร
ไถ่ไพร่ประจาน	เศษหูก่	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร
ผูกประจานประจาน	ประจานประหาร	ประจานประหาร

(**กวีนิพนธ์**, 1998 : 17-18)

⁶ ดูเพิ่มเติมที่ เหงอ สุรอนันต์, **ประยูรธรรมา** (กรุงเทพฯ : วรรณ, 2008), 1 - 3.

นักโทษมีทุกข์ปวดร้าว	วิธีประหาร	มีหลายรูปแบบ
ปาเถื่อนอับปรีย่ำต่ำ	มันกดขี่ข่มเหง	เปรียบเกินตรัสจกาน
ลงทัณฑ์คนชราครบปรมาณ	เจ็บปวดเกินประมาณ	ในสถานนรก
เขมรตกในบ่อปฏิภูม	นอนในหลุมเพลิง	ทนทุกข์ทรมาน
บ้างโทษเขางดอาหาร	จนสูญสังขาร	ทั้งติดตรวนจอง
บ้างตายเพราะถูกตะบอง	ตีหวดฟาดถอง	โดยใช้สันขวาน
บ้างถูกพิฆาตโคกเสวรา	ผูกใส่ในหลุมเอา	ฝังกลบทั้งเป็น
แขวนคอแหวกท้อง	สลักตกลงช่อง	ให้หู่เห่าจก
บ้างมัดผูกแช่น้ำไว้	ให้หนาวสิ้นใจ	จบบวายมรณา
สตรีเพศมีเคราะห์ร้ายราน	ก่อนถูกประหาร	กายาทรมาน
อดทนก่อนสิ้นชนมา	ข่มขืนแล้วฆ่า	เป็นของเล่นสราญ
เรื่องราวปาเถื่อนสามัญ	มีทุกถิ่นฐาน	ทั่วทั้งรัฐา

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

ภาพการลงโทษด้วยวิธีต่างๆ เช่น การฝังทั้งเป็น การแขวนคอแล้วควั่นท้อง การให้หู่เห่าจก การแช่น้ำจนนักโทษหนาวตาย การข่มขืนผู้หญิง เป็นต้น เหล่านี้เป็นข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่มีหลักฐานเป็นภาพวาดยืนยันเรื่องราวที่เกิดขึ้น ซึ่งจัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์คุกตวลแสดง (គ្រួសាន់ត្បូង) ในกรุงพนมเปญ

กวีนิพนธ์เรื่อง **ชีวิตไร้ความหมายในระบอบปีศาจ** ของชิน โตจ กล่าวถึงการลงโทษ เช่น การใช้ไฟฟ้าช็อต การใช้ถุงพลาสติกครอบศีรษะนักโทษจนขาดอากาศหายใจตาย ข้อมูลที่น่าสนใจ คือ กวีกล่าวว่าเขมรแดงใช้ทางตาลปาดคอนักโทษจนตาย แล้วควั่นท้องเอาตับและน้ำดีมาแก้มเหล้ากิน

บุรกร-ก	เผ่ายตาขุเถา	ผู้ชสฐฎีก
ฐธภณุก	บุกระเถาะ	เผ่ายอื่เบืิ
ธาญยคฐี	ฐะบุรยัค	คังคัเบืิ
ฎាប់ยัฎคัฎ	ยคฎัฎยล	บุรยัคฐี ๑

(*ชีวิตไร้ความหมายในระบอบปีศาจ*, 1998 : 47)

หรือกรีด คอ	โดยทางตาล	ดูจสุกร
แล้วมันคว้าน	ควักกระเพาะ	โดยเฝ้าเพียร
ยกเอาตับ	ควักน้ำดี	ทั้งโกรธซึ่ง
กำไว้แน่น	มาแก้ลมสุรา	ทั้งน้ำดี ตับ

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

วิธีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ดังตัวอย่างข้างต้นเป็นวิธีการใช้ความรุนแรงทางตรง (ฆ่าเหยื่อโดยซึ่งหน้า) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ใช้วิธีการลงโทษแบบดั้งเดิมไม่ซับซ้อน ซึ่งวิธีการดังกล่าวเป็นที่นิยมใช้มากที่สุดในการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในกัมพูชา เช่น ตีด้วยด้ามจอบ ไข่มืดฟัน ใหญ่เห่าจก เอาคีมหนีบขมับ ถั่นหรืออวัยวะเพศหญิง เป็นต้น กลุ่มที่ 2 เป็นการฆ่าโดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการฆ่า เช่น การช็อตนักโทษด้วยไฟฟ้า แต่ไม่ว่าจะเป็นการฆ่าด้วยวิธีการใดล้วนแล้วแต่แสดงสภาพจิตใจของเขมรแดงที่โหดร้ายป่าเถื่อนเกินมนุษย์ทั้งสิ้น

ค. เขมรแดงเป็นพวกโง่เขลา

ความโง่เขลาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เขมรแดงแสดงพฤติกรรมที่ชั่วช้า กวีได้สร้างภาพให้บรรดาทหารเขมรแดงเป็นพวกที่โง่เขลา ไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษ ทำให้สามารถลงมือกระทำความชั่วได้ง่าย ดังปรากฏในกวีนิพนธ์เรื่อง อิกาบินไปแล้ว ดังนี้

สืบสืบการถูกรูบถูาสัก	ณฺเฐะเตลตาสักสาชฺฐิเญต
คือเญะตำบมสุสญตาคิ	มฺหฺการณิยตคตคตีสยมฺ ๑
เตยทชฺฐิยเดยฺยตคตเญฺชฺช	เบยเคสฺมฺวตเดยฺยตคตคต
มฺหฺคเญะถูวสฺวบฺตคตคต	มฺหฺคเญะยาสยบตคตคต ๑
มฺหฺการชฺฐิเญะยาสยบยาค	คาสฺมฺเญะวตคตคตคตคต
เญะยาคคตคตคตคตคตคต	เญะยาคคตคตคตคตคตคต ๑

(ผู้รู้และเรณูเรณู, 1998 : 69)

ทิศใหม่องค์การต้องเปลี่ยนผลัด	ชำระทั้งเก่าสร้างใหม่อีก
คือชำระล้างทั้งมนุษยชาติ	องค์การพิฆาตไม่เลือกหน้า
เขาเอาแก่นไม้ผูกทำเชือก	แล้วเขาจัดเตรียมแก่นไม้ผูก

คนฉลาดต้องตายหรือติดคุก คนเขลาที่มีหน้าที่สั่งบัญชาไป
องค์การให้คนเขลาที่มีหน้าตา ถือพร้าฟันฟาดโคนไม้ไผ่
เขลาเหมือนไต้หะพันแผ่นไฟท เขลาคล้ายอัปรีย์ลิมญาติมิตร

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

กวีพูดถึงองค์การว่า “เอาแก่นไม้ผุมาทำเชือก” หมายถึง องค์การแต่งตั้งคนที่ไม่มีความรู้ความสามารถมาเป็นผู้ปกครอง ผู้นำที่โง่เขลาที่คอยจ้องทำลายคนที่มีความรู้ความสามารถเปรียบเหมือนว่า “ถือพร้าฟันฟาดโคนไม้ไผ่” เขมรมีภาษิตว่า “หน่อไม้แท่นต้นไผ่” หน่อไม้คือเยาวชนที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ส่วนต้นไผ่คือ ผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เมื่อต้นไผ่ถูกทำลายไปหมด หน่อไม้ซึ่งหมายถึงเยาวชนที่จะเติบโตมาเป็นอนาคตของชาติก็พลอยสูญสิ้นไปด้วย กวีเสียดสีเขมรแดงอีกว่า คนพวกนี้เสมือนอยู่ไม่ติดพื้น ข้ำลิมญาติมิตรของตน

กวีนิพนธ์เรื่อง **ชีวิตไร้ความหมายในระบบปีศาจ** กวีได้สะท้อนความโง่เขลาของทหารเขมรแดง ความใจเร็วด่วนได้ ไม่พิจารณาให้รอบคอบ ทำให้สังหารประชาชนผู้บริสุทธิ์เป็นจำนวนมาก โดยกวีได้ยกเรื่องเล่าเรื่องหนึ่งขึ้นมาเป็นตัวอย่าง เนื้อเรื่องกล่าวถึงทหารเขมรแดงที่ฆ่าประชาชนผู้บริสุทธิ์ เพราะเข้าใจผิดว่าหม้อต้มน้ำของชายคนนี้เป็นวิทยุสื่อสารของพวกซี ไอ เอ ต่อมาเมื่อความจริงปรากฏแทนที่ทหารเขมรแดงจะรู้สึกเสียใจต่อการกระทำของตน กลับคิดหาเหตุผลว่าการกระทำนั้นชอบธรรม ไม่รู้สึกละอายใจหรือกลัวบาปกรรมที่ได้ก่อขึ้น

กวีนิพนธ์เรื่องเดียวกันนี้ ยังได้ยกตัวอย่างความโง่เขลาของทหารเขมรแดงอีกตัวอย่างหนึ่งว่า มีเด็กคนหนึ่งยากจนไม่มีเสื้อผ้าใส่ จึงไปหยิบเสื้อผ้าของทหารรัฐบาลลอน นอลมาสวม เมื่อทหารเขมรแดงมาเห็นเข้า จึงยิงเด็กคนนั้นตายทันทีโดยไม่ทันพิจารณาว่าคนที่ตนเองยิงนั้นเป็นเด็กน้อยผู้น่าสงสารหรือว่าเป็นทหารฝ่ายปรักภัย

ความโง่เขลาของทหารเขมรแดงถือเป็นภาพแทนของผู้รับคำสั่งในระดับท้องถิ่น (local) ซึ่งความโง่เขลาทำให้เขมรแดงสามารถทำในสิ่งที่โหดเหี้ยมเกินกว่ามนุษยธรรมตา

เนื้อหาของกวีนิพนธ์รางวัล 7 มกราคม ได้สร้างอัตลักษณ์ของเขมรแดงให้ไม่เพียงประสงค์ เช่น แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีดำ พันผ้าขาวม้าไว้ที่คอ สวมรองเท้าที่ทำจากยางรถยนต์ ทွ่งทำนาเกลือ เขมรแดงมีจิตใจโหดเหี้ยมผิดมนุษย์ธรรมดา และเป็นพวกโง่เขลาเบาปัญญา ทั้งที่จริงแล้วเขมรแดงก็คือมนุษย์ธรรมดาคนหนึ่ง ผู้วิจัยได้อ่านบันทึกของเหยื่อผู้รอดชีวิตที่เขียนเป็นร้อยแก้วหลายเรื่อง เช่น เรื่อง “สี่ปีนรกในเขมร” ของนักเขียนชาวญี่ปุ่นชื่อ ยาสึโกะ นะอิโตะ นวนิยายอัตชีวประวัติเรื่อง “ชีวิตในชีวิต” (ฮิโตะชิโนชิวิต) ของคอง บุนเชียน (คอง บุนเชียน) เรื่อง “เงาของผี” (เงาของผี) ของเฮง สุขพันนา (เฮง สุขพันนา) เรื่อง “ได้รอด รวมแบ่งแยกทำให้รอด” (ฉะลัม รุชชะลัม) ของ มี ชามือดี (มี ชามือดี) เป็นต้น พบว่าเขมรแดงก็คือคนธรรมดาๆ ที่มีทั้งดีและชั่วปะปนกัน การปฏิบัติต่อประชาชนใหม่ในแต่ละคอมมูนนั้นก็ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหัวหน้ากลุ่มว่าเข้มงวดหรือไม่ ถ้าไม่เข้มงวด ประชาชนก็ไม่ต้องทำงานหนักมาก อาหารการกินก็ไม่ขาดแคลน

ปรกติเหยื่อผู้รอดชีวิตจากเหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในครั้งนั้นต่างเกลียดกลัวเขมรแดงอยู่แล้ว เพียงเห็นสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเขมรแดง เช่น จอบ บั้งก็ ผ่าขาวม้าพันคอ รองเท้าที่ทำจากยางรถยนต์ ก็ทำให้ไม่สบายใจ เกิดอาการหลอน (Ly Vanna, 2004 : 111) ด้วยเหตุนี้ภาพแทนของเขมรแดงในกวีนิพนธ์รางวัล 7 มกราคมจึงเป็นเครื่องตอกย้ำความรู้สึกดังกล่าวให้ฝังลึกเพิ่มขึ้นลงไปอีก

การสร้างภาพแทนเขมรแดงให้เป็นผู้ร้ายตัวฉกาจนั้น มีจุดประสงค์หลักเพื่อยับยั้งมิให้ประชาชนหันไปสนับสนุนพรรคพุนชินเปคของสมเด็จนโรดม รณฤทธิ์ เนื่องจากในขณะนั้นสมเด็จนโรดม รณฤทธิ์กำลังจะหันไปร่วมมือกับเขมรแดง ซึ่งถ้าทำได้สำเร็จ อำนาจของสมเด็จนโรดม รณฤทธิ์ก็จะเพิ่มขึ้นอย่างมาก จนสูงจนไม่อาจต้านทานได้ และอาจต้องสูญเสียอำนาจที่ตนมีอยู่ไปในที่สุด

1.2 ภาพแทนของประชาชนใหม่

“ประชาชนใหม่” (New people) เป็นคำที่เขมรแดงใช้เรียกประชาชนที่อพยพมาจากกรุงพนมเปญ ในคราวที่เขมรแดงสามารถยึดกรุงพนมเปญได้สำเร็จ เมื่อวันที่ 17 เมษายน ค.ศ.1975 บางครั้งก็เรียกคนกลุ่มนี้ว่า “คน 17 เมษายน” คนกลุ่มนี้

คือ คนชั้นกลางที่มีการศึกษา ต่างจาก “ประชาชนเก่า” ซึ่งหมายถึง ชาวไร่ ชาวนา และชนชั้นกลางที่อาศัยอยู่ในชนบท ภาพแทนประชาชนใหม่ที่ปรากฏในกวีนิพนธ์รางวัล 7 มกราทั้ง 3 เรื่อง คือ ประชาชนถูกบังคับให้ทำงานหนักและได้รับอาหารเพียงเล็กน้อย ประชาชนไม่ได้รับการดูแลทางด้านสาธารณสุข และประชาชนใหม่ขาดสิทธิเสรีภาพในการดำเนินชีวิต

ก. ประชาชนใหม่ถูกบังคับให้ต้องทำงานหนัก และได้รับปันส่วนอาหารเพียงเล็กน้อย

เขมรแดงควบคุมเศรษฐกิจและสังคมภายในรัฐอย่างเข้มงวด ซึ่งรูปแบบเศรษฐกิจในสมัยนั้นเป็นเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเอง ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาทภายนอก ส่วนสภาพสังคมภายในรัฐมีการจัดตั้งชุมชนสหกรณ์หรือคอมมูน กวีนิพนธ์เรื่อง **แดนสวรรค์ในความฝัน** กวีได้กล่าวถึงการปันส่วนอาหาร ซึ่งในสมัยนั้นพิจารณาตามอายุ ดังนี้

ระบบโซกสายวัย

ชาวไร่มีสิทธิ ๓๐%

กึ่งผู้ถือสิทธิ ๒๐%

โซกสายผู้ถือสิทธิ ๑๐%

(*ขบวนการปฏิวัติ*, 1998 : 25)

ระบบแจกตามวัย

ผู้เฒ่าทั้งสองไม่จำเป็นต้องขอ

การป้องกันไม่แจกเป็นกลุ่ม

แก่คนทั้งก่อนและหลังวัย

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

เมื่ออาหารที่ได้รับปันส่วนไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย ประชาชนทำงานหนัก แต่ต้องกินข้าวต้มซึ่งย่อยง่ายไม่ย่อยท้อง (ข้าวต้มในสมัยนั้นมีแต่น้ำ แอปเปิ้ลไม่มีเมล็ดข้าว) วิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้า คือ ประชาชนต้องหาสิ่งที่จะกินได้มากินเพื่อประทังชีวิต (ข้อมูลดังกล่าวพบในกวีนิพนธ์ทุกเรื่อง) ในกวีนิพนธ์เรื่อง **อีกาบินไปแล้ว** กวีได้บรรยายว่า ประชาชนเขมรต้องจับสัตว์เลื้อยคลาน ซึ่งไม่เคยกินมาก่อน เช่น แมงป่อง ตุ๊กแก ตะขาบ เป็นต้น มากินเพื่อประทังชีวิต ดังนี้

การฆาตกรรมสัตว์

ตามชายคา

หรือตาม

หลังคาของบ้าน

หรือตาม

หลังคาของ

บ้านของ

หรือตาม

หลังคาของ

กณฺฐกณฺฐบสฺส

เสีเยกัถา

วิบทฺติสฺสทฺทาส 1

(ผู้ตรวจและเรียบเรียง, 1998 : 15-16)

การงานบัญชาเผด็จการ	ไร้ข้าวรับประทาน	อนิจจาไกร
โคนกล้วยโคนมะละกอทุกวันไป	ไปไม่ในพงไพร	อะไรกินพอประทัง
จิ้งเหลน ตั๊กแก กิ้งก่า	นอน กิ้งกือ แมงป่อง	จิ้งจก ปลาอุก เขียด
หนู ตั๊กแตน สรรพสัตว์	เพื่อจะกำจัด	วิบัติความหิว

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

การให้ประชาชนใหม่ทำงานหนัก ได้รับประทานอาหารเพียงเล็กน้อย ทำให้ร่างกายอ่อนแอ และจบชีวิตลงในที่สุด ถือเป็นการใช้ความรุนแรงทางอ้อม (ไม่ได้ฆ่าโดยตรง) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งที่ใช้ในการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในเขมร

ข. ประชาชนใหม่ไม่ได้รับการดูแลด้านสาธารณสุข

ปัญหาเรื่องการแพทย์และการสาธารณสุขเป็นปัญหาสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ประชาชนเขมรในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยต้องจบชีวิตลง ซึ่งลักษณะดังกล่าวถือว่าการใช้ความรุนแรงทางอ้อมในระดับโครงสร้างรัฐ กวีนิพนธ์เรื่อง **ชีวิตไร้ความหมายในระบอบปีศาจ** กวีได้สะท้อนปัญหาด้านสาธารณสุขในสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยไว้อย่างละเอียดว่า เหตุที่ประชาชนรู้สึกรู้ว่าการไปพบแพทย์เหมือนกับการไปพบมัจจุราชนั้น เพราะแพทย์ไม่สนใจรักษาคนไข้อย่างจริงจัง สิ่งเดียวที่แพทย์กระทำในกระบวนการรักษา คือ รอให้คนป่วยเสียชีวิตแล้วนำไปฝัง รวมถึงยาที่ใช้รักษาเป็นยาที่ไม่มีประสิทธิภาพในการรักษาโรค เช่น ยาลูกกลอนทำจากรำข้าวผสมน้ำตาล บรรจุภัณฑ์ที่ใช้ไม่ได้มาตรฐาน เช่น นำขวดน้ำปาลามาใช้บรรจุยาน้ำ เป็นต้น

ส่วนกวีนิพนธ์เรื่อง **อีกาบินไปแล้ว** กวีได้สะท้อนภาพความยากลำบากของผู้หญิงที่จะต้องคลอดบุตรในสมัยนั้นว่า ไม่มีโรงพยาบาล ไม่มีสูตินารีแพทย์ หรือแม้แต่หมอด่าแย เมื่อคลอดแล้ว หญิงนั้นไม่มีโอกาสให้น้ำนมบุตร เพราะต้องไปทำงานต่อ ทารกน้อยจึงต้องดื่มน้ำข้าวแทน ทำให้ไม่ได้รับสารอาหารที่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตและเสริมสร้างพัฒนาการทางร่างกาย

ปัญหาสาธารณสุขที่กล่าวมานี้เป็นการใช้ความรุนแรงทางอารมณ์ที่มีผลต่อโครงสร้างของรัฐ ประชาชนเขมรจำนวนมากจบชีวิตลง เพราะป่วยตายทั้งที่ป่วยเป็นโรครธรรมดา ที่สามารถรักษาให้หายได้ ทว่าขาดแพทย์ผู้เชี่ยวชาญและมีคุณธรรม อีกทั้งยารักษาโรคนั้นไม่มีคุณภาพ

ค. ประชาชนใหม่ขาดสิทธิเสรีภาพในการดำเนินชีวิต

ความเป็นอยู่ที่แร้นแค้นอดอยากยากไร้ ยังไม่เลวร้ายเท่ากับสภาพที่ต้องสูญเสียอิสระเสรี ประชาชนไม่มีสิทธิในการถือครองทรัพย์สินเป็นกรรมสิทธิ์ส่วนตัว ทรัพย์สินทุกอย่างถูกจัดไว้เป็นของส่วนกลางดังปรากฏในกวีนิพนธ์เรื่องชีวิตไร้ความหมายในระบอบปีศาจ ดังนี้

ผู้สัญ	เสรีสัญ	การสัญ
ฐธเสรี	บุษณฐธ	ภณฐธ
ยาสฐธ	ณคบุษ	ฐธบุษ
ณคบุษ	ณคบุษ	ณคบุษ

(อิทธิพลชัยเศรษฐะระบะธิราช, 1998: 25)

กินกรรม	อยู่กรรม	งานร่วมกันทำ
แล้วคณนำ	เอาทรัพย์สินประมวล	ทุกเรือนชน
มาศ เงิน เพชร	ซ่อนเล็กน้อย	ต้องถูกประหาร
เด็ดสังขาร	สิ้นทั้งตระกูล	เป็นแน่แท้

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

ประชาชนนอกจากจะไม่มีสิทธิถือครองทรัพย์สินแล้ว ยังไม่สามารถทำอะไรตามใจได้ด้วย กวีนิพนธ์หลายเรื่องเปรียบสมัยกัมพูชาประชาธิปไตยว่าเป็น “คุกที่ไร้ฝาผนัง” (สุทธฐธณฐธ) แสดงถึงความสูญเสียอิสระเสรี ความอึดอัดคับข้องของประชาชนใหม่ในสมัยนั้น ดังนี้

สุทธฐธณฐธ	สุทธฐธณฐธ	สุทธฐธณฐธ
สุทธฐธณฐธ	สุทธฐธณฐธ	สุทธฐธณฐธ
สุทธฐธณฐธ	สุทธฐธณฐธ	สุทธฐธณฐธ
สุทธฐธณฐธ	สุทธฐธณฐธ	สุทธฐธณฐธ

(อิทธิพลชัยเศรษฐะระบะธิราช, 1998 : 110)

เมืองเขมรกลายไปเป็นคุกไร้ผาผนัง

ไร้ใดซัง

แต่การตาย

มีทุกวันไป

ปกครองเขมร

ตามลัทธิ

แสนเถื่อนไพร

เตรียมปลอมแปลง

ล้างผลาญให้

สิ้นพงศ์เขมร

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า ยิ่งกวีให้ประชาชนใหม่เป็นฝ่ายถูกกระทำมากเท่าใด ภาพของเขมรแดงก็จะยิ่งเลวร้ายมากขึ้นเท่านั้น และสุน์ เช่นกับเวียดนาม ก็คืออัครวินซ์มี้าขาวในสายตาของประชาชน เป็นผู้ที่เข้ามาช่วยขับไล่เขมรแดงออกไป

2. กวีนิพนธ์รางวัล 7 มกรา : บทเพลงสรรเสริญเวียดนาม

ข้อสังเกตประการหนึ่งคือ ผลงานที่ได้รับรางวัล 7 มกรา มักกล่าวชื่นชมกองทัพเวียดนามที่เข้ามาช่วยขับไล่ทหารเขมรแดงว่าเป็นผู้มีพระคุณ ตัวอย่างเช่น กวีนิพนธ์เรื่อง “อีกาบินไปแล้ว” ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศนั้น กวีได้กล่าวชื่นชมเวียดนามไว้ 2 ครั้งด้วยกัน คือ ครั้งที่ 1 ตาสูช ผู้ซึ่งให้ที่พักอาศัยแก่นางนวน และลูกน้อยเพื่อให้รอดพ้นจากการคุกคามของทหารเขมรแดง (ชื่อสุชเป็นสัญลักษณ์แทนความสุข) ได้กล่าวกับนางนวนในตอนที่ยเวียดนามสามารถขับไล่เขมรแดงออกไปได้แล้วว่า

ภาษาละมุนละม่อม

เถาเถาไถ่ถอนเอาเบ็ดเอาเบ็ด

ที่เถาเถาเอาไปขาย

นุชผละเกาะไถ่ถอนเอาเบ็ด

เผ่าเผ่าคนกษัตริย์

สวาทิถุญญาสิศตบิฏ

ก็ช่างถูกกษัตริย์

อิฐบดด้วยสายตา

(ผู้ทรงเกียรติ, 1998 : 74-75)

ครานั้นตาสูชตรงเข้าไป

กล่าวว่าอีกาบินไปแล้ว

จากเวลานี้ไปหลานได้สบาย

ฉลองพันถึงพันพันทุกขภัย

โดยคุณกองทัพปลดปล่อยชาติ

สนหามิตรญาติไม่ว่า

กำจัดพวกกบฏเดียดิน

ให้ปราชัยหนีผาผนังปราณ

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

ครั้งที่ 2 เมื่อนางนวนพราสอนสุพักตร์บุตรชาย ภายหลังจากที่ได้เล่าเรื่องราวเลวร้ายที่ครอบครัวของตนได้ประสบให้แก่สุพักตร์ฟังจนสิ้นแล้ว สิ่งที่น่ากังขาบุตรชาย คือ

โศกหายสูญผู้สวณศิภา	สีกุณเฒ่าผู้เฒ่าผู้เฒ่า
คือผู้เฒ่าผู้เฒ่า	เข็ญตักสุภาสุภา
ญาติอิทธิพลบงกชผลัดเปลี่ยน	คือเฒ่าเฒ่าเฒ่าเฒ่า

(ผู้ทรงเกียรติ, 1998 : 79)

แต่แม่ของน้องสงวนชีวา	นึกถึงคุณหมอย่าลี้มลาย
คือวันที่เจ็ดมกรา	เราพันทุกขาทรงได้สบาย
ญาติมิตรน้องพี่ข้ามถึงฝั่ง	คือวันนั้นแล้วกำเนิดใหม่

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

กวีนิพนธ์เรื่อง “แดนสวรรค์ในความฝัน” ซึ่งได้รับรางวัลที่ 2 จากการประกวดในปีเดียวกัน ได้กล่าวถึงพระคุณของกองทัพเวียดนามไว้ในบทประณามพจน์ (บทไหว้ครู) ภายหลังจากที่กวีไหว้คุณบิดามารดา คุณพระรัตนตรัย คุณบูรพมหากษัตริยาธิราช ผู้สร้างปราสาทหินอันงดงาม คุณบรรพบุรุษ และคุณของครูอาจารย์ตามลำดับแล้ว ว่า

คุณมณเฑียร	คุณละอองน้ำ
คุณแก้วใส	คุณล้นเกล้า
คุณญาติมิตร	คุณสหาย

รวมแล้ว

(ผู้ทรงเกียรติ, 1998 : 3)

คุณรัตนศิริ	คุณนี้สถิตเสถียร
คุณเกียรติยศ	พันทั้งพิภพ
ช่วยชาติเมือง ชนบท	กวีด้วยเช่นกัน

รอดมีชีวิ

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

3. รางวัล 7 มกรา : การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ชุมชน เช่น

... ដោយយល់ឃើញថា ស្នាដៃនេះមានសារៈប្រយោជន៍ដូចបានរៀបរាប់មកខាងលើនេះ
ច. ហ្វូន-សែន ដែលជាការវិនិច្ឆ័យឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធនិងការអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានជួយឱ្យបុគ្គល
 មនុស្សកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួន គឺការស្តារនិងពង្រីកវិស័យតែងតែនិព
 ណ៍ជាតិបានឧបត្ថម្ភជាថវិកាសំរាប់ឱ្យសមាគមមនុស្សកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានបង្កើត
 ឡើងវិញ ដើម្បីបំប៉នដល់ការអភិវឌ្ឍន៍របស់លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា សិស្សានុសិស្ស
 ក្នុងស្ថានភាពគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ។

(តែតហ៊ីរេកេហ៊ីយ, 1998 : ត-ខ)

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2553

...ด้วยเห็นว่า ผลงานนี้มีสาระประโยชน์ดังได้พรรณนามาแล้วข้างต้นนี้ สมเด็จพระสุนฯ ซึ่งเป็นกวีผู้มีความสามารถมากท่านหนึ่ง และเป็นผู้ช่วยอุปถัมภ์สมาคมนักเขียนเขมรให้สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การรักษาและเผยแพร่การประพันธ์วรรณกรรมชาติ ได้อุปถัมภ์ค่าใช้จ่าย สำหรับให้สมาคมนักเขียนเขมรได้นำผลงานดีๆ เหล่านี้ไปตีพิมพ์เผยแพร่เพื่อรับใช้บรรดา ท่านผู้อ่านชายหญิง นิสิตนักศึกษา และสาธารณชนทั่วไป

(แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

คำนำของผู้จัดพิมพ์ในกวีนิพนธ์เรื่อง **อิกาบินไปแล้ว** ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศ และในกวีนิพนธ์เรื่อง **ชีวิตไร้ความหมายในระบอบปีศาจ** ที่ได้รับรางวัลที่ 3 นั้นมีเนื้อหาเหมือนกัน เพียงแต่เปลี่ยนชื่อหนังสือและชื่อผู้แต่งเท่านั้น เห็นได้ว่าการยกย่องสุนฯ ในฐานะกวีผู้มีความสามารถเลยทีเดียว นอกจากสุนฯ จะเป็นกวีแล้วยังอุปถัมภ์กวีด้วย ส่วนคำนำของผู้จัดพิมพ์ในหนังสือกวีนิพนธ์เรื่อง **แดนสวรรค์ในความฝัน** ซึ่งได้รับรางวัลที่ 2 นั้น แม้จะแตกต่างกัน แต่ก็มีเนื้อความไปในทำนองเดียวกัน

สมาคมนักเขียนเขมรได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสมเด็จพระสุนฯ ในฐานะที่เป็นคนที่อุปถัมภ์การจัดการประกวดรางวัล 7 มกราขึ้น และเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณในการจัดพิมพ์ ถือได้ว่าสุนฯ ได้ประโยชน์จากการยื่นมือเข้ามาสนับสนุนการจัดประกวดผลงานวรรณกรรม 7 มกรา นั่นคือ การอุปถัมภ์การประกวดวรรณกรรมรางวัล 7 มกรา ทำให้ภาพลักษณ์ของสุนฯ เชนดีขึ้นในสายตาของคนเขมร เพราะภารกิจที่สุนฯ ทำนั้น เป็นการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาและวรรณกรรมให้ดำรงอยู่

บทสรุป

เนื้อหาของกวีนิพนธ์รางวัล 7 มกราที่เกี่ยวข้องกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ภาพแทนของเขมรแดงที่อำมหิต ผิดมนุษย์ รวมทั้งภาพแทนของประชาชนใหม่ ที่น่าสงสาร

เป็นเสมือนฝันร้ายของชาวเขมร และเมื่อวิเคราะห์จากช่วงเวลาที่มีการประกวดวรรณกรรมรางวัล 7 มกรา ครั้งที่ 1 ในปี ค.ศ.1996 และครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ.1998 รวมทั้งการจัดพิมพ์ผลงานกวีนิพนธ์ที่ได้รับรางวัล 7 มกรา ครั้งที่ 1 ในปี ค.ศ.1998 จะเห็นว่าสัมพันธ์กับสถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในขณะนั้น คือ ปี ค.ศ.1997 ฮุน เซน ทำรัฐประหารสมเด็จจนโรตม รณฤทธิ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 1 ในข้อหาที่สมเด็จจนโรตม รณฤทธิ์ผูกมิตรกับผู้นำเขมรแดง ทำให้การกำจัดศัตรูทางการเมือง และการก้าวขึ้นสู่อำนาจของฮุน เซนมีความชอบธรรม เพราะเขาเป็นคณนำกองทัพเวียดนามเข้ามาขับไล่เขมรแดงออกไป

เนื้อหาของกวีนิพนธ์ยังได้กล่าวสรรเสริญเวียดนาม เน้นย้ำว่าเป็นบุญคุณที่ชาวเขมรไม่ควรลืมเลือน ทำให้ประชาชนเขมรรู้สึกดีกับเวียดนาม และมองเวียดนามในฐานะมหามิตร แทนที่จะมองเวียดนามว่าเป็นศัตรู ดังที่พรรคฝ่ายค้านใช้เป็นประเด็นในทางการเมือง เรื่องข้อพิพาทในการปักปันเขตแดน ในการเลือกตั้งที่จัดขึ้นในปี ค.ศ.1998

นอกจากนี้ ในส่วนของคำนำที่เขียนขึ้นโดยสมาคมนักเขียนเขมรยังทำให้ภาพลักษณ์ของฮุน เซนดีขึ้น ทั้งที่ความจริงแล้ว ฮุน เซน อาจไม่ต้องการเป็นผู้อุปถัมภ์ศิลปวัฒนธรรมอย่างแท้จริง เห็นได้จากในเวลาต่อมา เมื่อสมเด็จจนโรตม สีหนุ ทรงไม่สนับสนุนการประกวดวรรณกรรมรางวัลพระสีหนุราช ครั้งที่ 3 ซึ่งควรจะมีขึ้นในปี ค.ศ.1999 ฮุน เซนก็ไม่สนับสนุนการจัดประกวดวรรณกรรมรางวัล 7 มกรา บ้างในปี ค.ศ. 2000 นอกจากนี้ ฮุน เซนยังไม่จำเป็นต้องใช้ประโยชน์จากวรรณกรรมดังกล่าว เพราะเขาสามารถโค่นอำนาจสมเด็จจนโรตม รณฤทธิ์ ได้อย่างเด็ดขาด ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่า กวีนิพนธ์ที่ได้รับรางวัล 7 มกรานั้น ไม่ใช่ประจักษ์พยานวรรณกรรม (testimonial literature) เหมือนที่ใครหลายคนเข้าใจ หากแต่เป็นเครื่องมือโฆษณาชวนเชื่อ (propaganda) ที่ฮุน เซนใช้เพื่อประโยชน์ทางการเมืองโดยแท้

บรรณานุกรม

หนังสือ

- เขียน วีระวิทย์ และสุณัย ผาสุก. (2543). **กัมพูชาประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคง การเมืองและการต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐนิภา บุรุษพัฒน์. (2537). **สหประชาชาติกับการฟื้นฟูสันติภาพและการจัดตั้งรัฐบาลในกัมพูชา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดวิด พี. แชนด์เลอร์. (2543). **ประวัติศาสตร์กัมพูชา**. (พรรณงาม เก้าธรรมสาร สดใส ชันติวรพงศ์ และดวงเดือน นาราสัจจ์, ผู้แปล). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ธิปัต บัวคำศรี. (2547). **ประวัติศาสตร์กัมพูชา**. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ.
- ธีระ นุชเปี่ยม. (2534). **อินโดจีนภายใต้ระบบคอมมิวนิสต์ ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตั้งแต่ ค.ศ.1975 – 1991**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพพร ประชากุล. (2552). **ยกอักษรร ย่อนความคิดเล่ม 2 ว่าด้วยสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์**. กรุงเทพฯ : อ่าน.
- ภูวดล ทรงประเสริฐ. (2535). **อินโดจีนในคริสต์ศตวรรษที่ 20**. กรุงเทพฯ : พี. เพรส.
- รุ่งมณี เมฆโสภณ. (2551). **คนสองแผ่นดิน**. กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์.
- เชิดชาย บุตดี. (2552). **บทบาทเจ้าสีหนุต่อการเมืองกัมพูชา ระหว่างปี 1941-1978**. **สังคมลุ่มน้ำโขง**, 5(1), 97-120.

- ធី ខាំមួលី. (2007). **ប្រតិបត្តិការកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ**. ភ្នំពេញ : មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា.
 យាង សត្វលី. (1998). **ក្រុមហ៊ុនហើយ**. ភ្នំពេញ : បាយ័ន.
 ដៃន ស្កុន. (1998). **ហេតុអ្វីក្នុងស្រុក**. ភ្នំពេញ : បាយ័ន.
 ស្វិន ធួប. (1998). **ជីវិតក្នុងស្រុករបស់យើង**. ភ្នំពេញ : បាយ័ន.
 ហេង សុខផាន់ណា. 2008. **ប្រមាណបទ**. ភ្នំពេញ : វណ្ណៈ.
 ស្វែងរកការពិត - ផ្នែកវេទនាពិពាក្យជាសាធារណៈ. (2000). "បញ្ហាផែនការសង្គមកិច្ចការពារសេចក្តី
 1999 ក្រុមហ៊ុនហើយ." **ស្វែងរកការពិត**, 5 (ឧសភា) : 46-50.
 Kiernan, Ben. (1995). **The Pol Pot Regime : Race, Power and Genocide
 in Cambodia Under the Khmer Rouge, 1975-1979**. Chiang Mai : Silk
 worm Books.
 Ly, Vanna. (2004). **The Experience of the "New People" during the Khmer
 Rouge Regime and its Effect on their lives in the Present Time**.
 M.A. Dissertation, Chulalongkorn University.
 Mehta, C. Harish. (1997). **Cambodia Silenced: The Press Under Six
 Regimes**. Bangkok: White Lotus.
 Vickery, Michael. (1984). **Cambodia 1975 –1982**. Netherlands: South End
 Press.